

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Házfelosztás?

Még nyílnak . . . A Petőfi bánatos soraival kell kezdeni. Még nyílnak az örömök, a színes szórakozások a közélet kedveltjei, a képviselők számára. Még várja őket a folyosó, a büffé, még nézi őket a karzat, a női, talán a képviselői piknikre is készülnek még, a magyar parlamentarizmus ez ősi hagyományára. De látod amottan . . . a pusztulás jeleit: a főispánokat, akikkel Jeszenszky Sándor miniszterelnökségi államtitkár olyan buzgóan tárgyal? Ez a vég kezdete; ez annyit jelent, hogy a Házat fölosztják, hogy új választások lesznek. Hogy ott kell hagyni a szép Pestet, az éj tarka világát; hogy le kell menni a választók közé, akik derék, tiszteleltre méltó emberek, talán kellemesek is egyébként, de a választások előtt velük való érintkezés nem sorozható a képviselőjelölt legszebb élvezetei közé.

Lehet, hogy csak rémkép. Hát hogyne lehetne az államtitkárnak választási ügyeken kívül is, vagy pusztán barátságos csevegés okából tárgyalni egyik és másik főispánnal? Talán megtudják magukat nyugtatni a följedt képviselők; de az bizonyos, hogy a

politika eseményei nagyon erősítik annak a valószínűségét, hogy — amint a politikai tudósítások súlyos mondata hangzik: „a házfelosztató kézirat a miniszterelnök zsebében van.“

Más megoldása a helyzetnek alig kínálkozik. Amíg az egyik oldalon a miniszterelnök a kibontakozásnak minden lehető gondolatát kikutatja, minden módjára alkalmat keres, alkuszik, küzd az osztrák kormányval is: Justhék az engesztelhetetlenek és az „egy jöttát sem engedők“ büszke pózába állanak és abban tetszelegnek önmaguknak. Csak tükrörbe nézve lehet ily politikát folytatni; csak úgy, hogy nem törődnek azzal, mit fog csinálni az ország, mi lesz a következménye a délceg testtartásnak, — a fő, hogy a póz szép és költői legyen. Ha minden államférfi és törvényhozó így fogná fel a hivatását, akkor a parlament nem állana egyébből, mint egy raj, halálig elszánt disputálóból, akik a maguk külön külön igazáról fanatikusan meglévén győződve, egy hajszálnyira se közelednének egymáshoz, egy lehellet igazat nem concedálnának a másik félnek, — és ebben a meg nem győzhető álláspontban maradván, a parlament örökké meddő intézmény lenne, amelyből a nem-

zetnek semmi, semmi haszna nem lenne.

Pedig a képviselőháznak nem az a hivatása, hogy abban egyik vagy másik politikusnak föltétlenül és abszolúte igaza legyen. Amikor pedig a parlamentben a meggyőződésnek semmi reménye nincsen, amikor a maga engesztelhetetlenségében megátalkodott politikus, vagy párt a többségnek erkölcsi sulya és törvényes ereje előtt se hajlandó megbékülni, hanem képes az országgyűlést fölforgatni, semhogy az ő csalhatatlanságával ellenkező nézet érvényesüljön: akkor bele szól a kérdésbe a parlamenten kívül álló, de a parlamentet alkotó tömeg: a választók tábora. A beteg politikai helyzeten fájdalmas, éles császármetés ez, de egy időre mindenesetre megszünteti a nyavalyát és megszerzi a nemzet munkaképességét.

Ugy látszik tehát, hogy a házfelosztás eshetőségét komolyan számba kell venni. Mintha azért kellene a nemzetet újra megkérdezni, hogy megismételje azt, amit a multkor, a legutóbbi választásokkal elég hangosan fejezett ki, de amit az ellenzék vagy nem értett jól meg, vagy pedig hamarosan elfelejtett. Azt, hogy a nemzet a legszigorub-

Porolaj.

Iskolák, ovodák, posta és egyéb hivatalok, kávéházak, szállodák stb. padlóinak pormentesítésére cégünknel gyári áron szerelhetők be:

Eredeti hordóvételnél ca 180 kg. — 100 kg. 48 kor., kisebb vételnél kilója 60 fillér.

Fertőtlenítőszer u. m.:

Karbolsav fekete 100 kgr. 26 korona. Karbolsav vörös 100 kgr. 20 korona.

RÁCZITS és CZVRKUSITS nagykereskedők

festékosztálya ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6. 100-18

ban elítéli az obstrukciót, a parlamenti tevékenység megbénítását; hogy kárhóztatja és kirekeszteni valóknak tartja az örökös elvi politikának nagy torku képviselőit; munkát, produktív alkotásokat a nemzet gazdálkodására és társadalmi berendezkedésére haszonnal járó reformokat kíván; sokat és minél hamarabb. Ez az, amit a nemzetnek újra, aláhuzottan ki kell mondania, s amit kétségtelenül ki is fog mondani. Csak az a kérdés, hogy amire megértik azok, akiknek az az ismétlés szól, — akkorra nem fog e nagyrésztük a „parlamenten kívüli politika“ kicsi vizein evezni.

Magyar-bosnyák gazdasági központ.

Évtizedek mulasztását van hivatva jóvátenni az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesületnek az a mozgalma, melylyel az annektált tartományokhoz való gazdasági kapcsolatnak fejlesztése céljából magyar-bosnyák gazdasági központot szervezett. A mozgalom komolyságának és sikerének biztosítéka az, hogy az alakuláson valamennyi nagy ipari és kereskedelmi egyesületünk résztvevett és a kereskedelmi minisztérium is képviselve volt.

Ennek az eseménynek a jelentőségét alig lehet tulbecsülni. Gazdasági érdekek körül folyik a nagy nemzetek versengése, imperialisztikus politikát követ az egész művelt világ — s mi, magyarok, akiknek pedig nincsenek gyarmataink, érthetetlen módon elhanyagoltuk a ránk bízott, általunk elfoglalt tartományoknak, Boszniának és Hercegovinának a belevonását a mi gazdasági érdekszféránkba. S ha már mulasztás volt ez részünkről az okkupáció évtizedei alatt, kétszeresen súlyos mulasztássá vált az annektáció, mert hiszen dicső uralkodónk a magyar korona ősi jogán terjesztette ki szuverénitását azokra a tartományokra, amelyek a történelmi hagyományok és a királyi hitlevél szerint amugy is hozzánk tartoznak.

Míg tehát más országok erejük megfeszítésével fegyverkeznek, hadi vállalkozásokba fognak és egy európai háború borzalmas lehetőségét kockáztatják kereskedelmi és ipari érdekeik ápolása kedvéért, mi ölbé tett kezekkel nézzük, azaz néztük eddig, hogy a mi tartományainkban idegen gazdasági érdekek érvényesüljenek és velünk szemben barátságtalan, a mi céljainkkal ellenkező hangulat kapjon lábra.

Ezt a visszasszámot akarja megszüntetni az ujjonnan alakult magyar-bosnyák gazdasági központ oly módon, hogy állandó és benső kapcsolatot létesít a magyar és a bosnyák gazdasági körök közt és az annektált tartományokban való érvényesülésre buzdítja, serkenti a mi kereskedőinket és iparosainkat. Mondani sem kell, hogy ez a tevékenység a magánvállalkozást nem csak visszazoritani nem kívánja, hanem éppen támogatni igyekszik s magukra az annektált tartományokra nézve is nemhogy hátránnyal járna, hanem igen üdvösnek, a haladást még kulturális téren is előmozdítani ígérkezik.

Politikai szempontból is nagyfontosságú ez a mozgalom. Bosznia és Hercegovina közjogi hovatartozásának a kérdése ma még nincs törvényileg rendezve és ezt a helyzetet a magyar érdekek rovására és a maguk javára iparkodnak kiaknázni vetélytársaink

és ellenségeink. A trialisztikus politikai törekvések is ebben a helyzetben kaptak vérszemét, magyarellenes izgatást is ez tesz lehetővé. A történelmi jog, a királyi hitlevél s az annektációt kimondó legfelsőbb elhatározásnak a magyar korona jogaira való hivatkozása megerősítenek minket abban a reményben, hogy az annektált tartományok Szent István birodalmához tartozóknak fognak elismertetni. De ha tétlenül várjuk, amíg ez bekövetkezik, igen nagy veszteségeket szenvedhetünk s könnyen megeshetik, hogy mire Bosznia és Hercegovina jog szerint a mieink lesznek, a valóságban annyira elidegenednek tőlünk, hogy gazdasági és politikai barátságukat még csak azután kell majd, ha lehet, meghódítani.

Ellenben nem csak a gazdasági és politikai jó viszony megteremtésének, hanem a közjogi hovatartozás elintézésének is hatalmas eszköze lesz, ha föladatát hiven betölti a magyar-bosnyák gazdasági központ. Fölállítása már csak azért is nagyon idejében volt már, mert nemrégiben Ausztriában is alakult hasonló célu egyesület, természetesen az osztrák érdekek propagálására. Megbocsát-hatatlan könnyelműség lenne tőlünk, ha túrnók a versenytársak és ellentétes érdekek előrenyomulását s hagynók a talajt magunk alól kisiklani.

Hisszük, hogy az oly komoly elhatározással, oly tekintélyes kezdeményezéssel, az egész ország legilletékesebb köreinek a részvételével s oly parancsoló szükség hívó szavára létesült magyar-bosnyák gazdasági központ meg fog felelni nagy föladatainak, meggyőzi bosnyák testvéreinket legfőbb érdekeink közösségéről, elősegíti a függő politikai kérdés helyes megoldását és új területet szerez a magyar ipari és kereskedelmi tevékenység számára.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága február hó 14-én délután ifj. Vojnits István főispán elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott.

A polgármesteri jelentés mindenre kiterjedő tartalmával felölelte ugy a tisztviselők tevékenységét, valamint egyéb gazdasági, közegészségügyi és népmozgalmi adatokat, továbbá bejelentette, hogy a Zomborban felállítandó cukorgyárhoz szükséges feltételek meglévén, a gyár felállításának semmiféle akadálya nincs és az fel is állíttatik.

Az üresedésben lévő városi végrehajtói állást egyhangulag Bikár István ügyvédi irnok nyerte el.

A városi kórház és szegényház élelmezését a megtartott versenytárgyalás eredményéhez képest Dömötör Aurél és társai nyerték el.

Az Erzsébet királyné szobrára 3000 korona, a Besztercebányán felállítandó Bethlen Gábor szobrára és a kolozsvári Rákóczi emlékmű részére 50—50 korona adományt szavazott meg a közgyűlés.

Hódosi Sándor és fia cégnek a Vadász-kürt szálloda bővítéséből kifolyólag kért kedvezmények megadása elől nem zárkózott el a törvényhatósági bizottság, de megkívánja, hogy a részletes terveket bemutassa; kiköti vendégszobákon kívül egy nagyterem és a hozzátartozó mellékhelyiségek: toalette, ruhatár létesítését, továbbá a szennyvíz levezetését a Thököly-uti főcsatornába a városi főmérnök tervei szerint; végül megkívánja, hogy nyolc nap alatt nyilatkozzék a cég a

törvényhatóság föltételeinek el vagy el nem fogadásáról.

Az Erzsébet ligetben felállítandó kioszk és mozgósínházra az engedélyt a közgyűlés a tanács javaslatával szemben Buday Gerő indítványára Zwirschitz Károly zombori lakosnak adta meg, aki a területre nézve a város tulajdonjogának elismerésül évi tíz koronát fizetne és 25 évi használat után a kioszkot és a mozgó színházat a város tulajdonjogába bocsátaná. Felhívja azonban a részletes tervek bemutatására s egyuttal ajánlata komolyságának biztosítékául 2000 korona letétbelyezésére, mely összeg visszalépés esetén a város tulajdonába megy át.

A szemétegető telep dolgában, minthogy Miskolc város átírata szerint ott a telep 190.000 koronába került és semmit sem jövedelmez, azt határozta a közgyűlés, hogy annak létesítésétől ezuttal eláll.

A magánmérlegek használatát illetőleg Mayer Nándor dr., Tomasits és Spanyol József tanácsnok hozzászólása után a régi szabályrendeletet hagyták érvényben.

A zombori r. k. legényegylet, iparos dalárda és szerb iparos dalárda állandó támogatás iránt benyújtott kérelme tárgyában majd akkor határoz a törvényhatósági bizottság, ha a szerb dalosegylet hasonló tárgyú kérelme ügyében már döntött a belügyminiszter.

A városi közigazgatási bizottságnak több fegyelmi ügyben hozott véghatározatát, mely Rell Lajos városi irodatisztet hivatalvesztésre, Blagojevits Szlavkó iktatót 1000 korona pénzbüntetésre és Grujits Milivoj városi irnokot dorgálásra ítélték, tudomásul vették.

Elintéztetett még több városi számadás, valamint a helybeli hitközségek 1912. évi költségvetése.

A Sztanisicsi Takarékpénztár igazgatójának jelentése a múlt üzleti évről.

Biehler Vilmos, a Sztanisicsi Takarékpénztár igazgatója, igazgatói jelentésében, mint minden esztendőben, ugy az idén is nem csupán saját intézete üzleti eredményeiről számol be, hanem a helyi érdekek szűk határain felülemelkedő magas szempontjából tömött, de szemléletes képét adja egyuttal az általános pénzügyi eseményeknek is. Ezért szívesen adjuk közre tanulságos jelentését, mely így szól:

* Tisztelt részvényesek!

Midőn ma a Sztanisicsi Takarékpénztár közgyűlésére egybegyűltünk, az lesz egyik feladatunk, hogy miként a gondos gazda a gazdasági év befejeztével tapasztalatainak gyarapítása végett még egy tekintetet vet az átélt elemi eseményekre, azonképen mi is rövid szemle alá vesszük gazdasági helyzetünket és vizsgáljuk, vajjon az események, melyek az elmúlt esztendőben pénzügyi téren lejátszódtak, kedvezően vagy károsan hatottak-e takarékpénztárunk eredményeire, vajjon az igazgatóság okosan kihasználta-e a mindenkori konjunkturákat és érvényesítette-e ténykedéseiben az ajánlatos óvatosságot.

Mint a legközelebbi multnak évei általában, ugy a most lefolyt esztendő is gazdag volt eseményekben, melyek egyfelől fokozottabb tevékenységre serkentettek, másfelől azonban nagyobb óvatosságra is intettek az üzleti vállalkozásokban.

Engedjék meg, hogy ez események közül néhányat futólagos vizsgálat alá vonhassak és csak azoknak a tényeknek megemlítésére szorítkozhassam, melyek a mi magunktartását és igazodását a mindenkori helyzettel szemben megszabták.

A lefolyt év elején, mikor a politikai izgalmak hullámverése némileg lecsendesedett s a bankszabadság meghosszabbítására nézve létrejött az egyezség a kettős monarchiai két államának kormányai és a bank vezetősége között s elhatározták a jegykontingens felemelését és a bank biztosította valutánk értékparitását, nem hiányoztak optimisták, akik már az aranykor eljövételét látták és ezt az időszakot tényleg fokozottabb üzleti tevékenységre használták fel.

Uj alapítások, tőkefelemelések s a hitelnek rendkívüli megfeszítése napirenden voltak s ehhez járult még, hogy a felemelt munkabérek és az összes termékek árainak emelkedése rengeteg értékeket nyelt el.

S mikor aztán az őszi hónapokban a német iparban teljesen kibontakozott a magas konjunktúra, akkor olyan pénzdrágulás és pénzszűke kerekedett, minőre 1907. óta nem volt példa.

E viszonyokat még jobban kiélesítette az, hogy a francia és az amerikai tőke más irányu jobb értékesítés címén kezdett szabadulni ausztriai, nemkülönben magyarországi pozícióitól is, továbbá az időközben békésen elintézett marokkói kérdés, mely az európai békét is veszélyeztette és az olasz-török ellenségeskedések kitörése, mely a nagy tőkének tartózkodást parancsolt, úgy, hogy nemcsak a nagy bankok kibocsátásai, hanem az állami kibocsátások is értékesökentést szenvedtek.

Ami az állami kötvények árfolyamának hanyatlását illeti, ez a jelenség nem újabb keletű s nyilván nem tulajdonítható az állami hitel csökkenésének. Mindaddig, míg az állami adózások valóságos bevételek útján a hitelnek kényszerű igénybevétele nélkül fedezhetők voltak, a tőke ilyen államilag garantált, tehát legjobb klasszisu, de csak korlátolt mennyiségű papírok vételére vetette magát, aminek állandó árfolyam-emelkedés volt a következménye.

Egészen másképp alakulnak a viszonyok, mikor az állami szükségletek terjeszkedése a rendes mértéket meghaladja és minden költségvetés újabb adósságsinálásra való felhatalmazással záródik, nem törődve azzal, vajjon a legutóbbi kötvények az utolsó kézbe jutottak-e már és nem törődve a tőkének minden oldalról való megostromlásával sem. Erre a járadék árának hanyatlania kell, mert elhelyezésüket illetően kényszer forog fenn és mert a pénzpiaccal szemben támadó új igények új ostromot helyeznek kilátásba, mely belenyugszik a tőke föltételéibe, miket a pénzadók szabnak.

A helyzet változni fog, ha majd a nemzeti vagyon folytonos gyarapodása pénzbőséget idéz elő s újabb kibocsátások átvétele nehézségek nélkül lehetővé válik; ha az általános kamatláb egyszer megint normális lesz s a jegybankok nem lesznek kénytelenek a pénz kölcsönárát felemelni.

Addig azonban az alacsony járadék-árfolyam nyomástól fog hatni az összes befektetési papírokra és meg fogja nehezíteni a jelző-üzletek kifejlődését is.

E pénzügyi események szerény tartózkodást javaltak igazgatóságunknak is a vállalkozásokban s a dus aratás ellenére, mely mintegy félmilliónyi betét-gyarapodást hozott nekünk, nagyobb transzaksiókba nem bocsátkoztunk, ellenkezőleg megnövekedett készpénzünket kötelezettségeink apasztására fordítottuk.

A lefolyt év egyik legnevezetesebb alkotása az állami támogatással alapított ügynevezett Altruista Bank is, melynek bevallott feladata püspöki birtokokat s egyéb uradalmakat parcellázni és bérbeadni; kiválóan szociális-gazdasági misszió a birtok nélküli osztályt állandó keresethez juttatni és ezzel a kívándorlás nemzeti veszedelmét is enyhíteni.

Mindenesetre meg kell várnunk, mily mértékben fog e bank a hozzáfűzött várakozásoknak megfelelni s fog-e vajdon kárpótlást nyújtani azért a jelentékeny áldozatért, melyben az adófizetők terhére az államkincstárból részesülni fog. Ebből eredőleg azonban a többi hitelintézeteknek semmiestre sem lehet

okuk a nyugtalanságra, mert a mi meglehetősen fejletlen viszonyaink mellett is az utóbbiaknak elég tág terük nyílik a gazdasági tevékenységre.

Mi, akiknek vagy kicsiny pont jut a pénzügyi világban s akik különben sem tartunk semminemű jogot arra, hogy az irányadó tényezőkkel beleszóljunk a magyar nemzetgazdaság sorsába, mi a magunk részéről a nagyszabású műveleteknek ezentúl is csak csendes szemlélői leszünk és csak a nekünk hasznos tanulságokat fogjuk levonni belőlük.

Mi tovább is megmaradunk a mi szerény kereteink között és némely testvérintézetünket sem fogjuk utánozni az üzlet erőszakos kiterjesztésében, hanem beérjük takarékpénztárunk fokozatos természetes fejlődésével.

Nem a kiterjedés nagysága állapítja meg intézetünk értékét és hozzá való ragaszkodásunk mértékét; mi becsüljük kipróbált becsületes alapelveiért és a közérdek szolgálatára irányuló állandó készségeért és mert tudjuk és meg vagyunk győződve, hogy a kimutatott vagyonállomány — ha szerény is, de hiánytalan — a mi elvitathatatlan tulajdonunk.

Ezért hódolunk a böles Seneca mondásának: „*Nemo enim patriam, quia magna est, amat, sed quia sua*“ (senki sem szereti a hazát azért, mert nagy, hanem mert az övé).

H I R E K.

Még egyszer tudatlanság vagy malícia?

A Bácsmezei Függetlenségnek újabb kirohanásra nyújt alkalmat az a körülmény, hogy az áliandó bíráló választmányának a törvényhatósági bizottsági tagok választásában elfoglalt s az igazoló választmánytól eltérően megokolt álláspontját az épen kéznél levő szelencsei választásokra vonatkozó jegyzőkönyvből világítottuk meg és nagy vakmerőséggel még határozatában megismétli előbbi ráfogását, mely szerint „a bánati választás dolgában Vojnits urék igenis azonosították magukat Markowyth urék *bornirt* vagy *perfid* — nemde előkelő kifejezés? — állásfoglalásával.“ Laptársunk jól értesültsége azonban megint kudarcot vallott, mint ezt a bíráló választmányának a bánati választás dolgában felvett s most már rendelkezésünkre álló 2. számú jegyzőkönyve igazolja. Ennek indokoló része így szól:

„Az igazoló választmány részéről ezen felelkezés a kiállítás körül mutatkozó alaki hiányok folytán visszautasított és a megválasztottak a felelkezésre való tekintet nélkül igazoltattak.

Bár kétségtelen, hogy a kellő időben beadott és a választó polgárok részéről eredeti aláírásokkal ellátott felelkezés alaki hiányok folytán törvényes alapon vissza nem utasítható, mégis a megválasztottak igazolását kimondó igazoló választmányi határozat a rendelkező rész értelmében helybenhagyandó volt.

A választási iratok és a választási jegyzőkönyv tanúsága szerint ugyanis a kérdéses választás alkalmával a bizalmi férfiakat a választó közönség jelölte ki s nem az elnök nevezte ki, mint azt felelbezők helytelenül állítják. A választás alkalmával a választók közül tényleg 440 egyén szavazott le, a választó közönség tehát oly nagy számban gyakorolta jogát, ami kétség-

telenül meg nem történhetik, ha az elnök a szavazási helyiséghez való könnyű hozzájutást biztosítani elmulasztotta volna. A választásnál jelentkező egyének közül tényleg többen visszautasítottak, *miután azonban a visszautasítás indoka mindenkor az volt, hogy a személyazonosság a hatósági, azonossági tanu részéről megállapítást nem nyerhetett, az elnök ezirányu tevékenysége törvényes alapon kifogás tárgyává nem tehető. Felelbezők azon további panasza, hogy arra nem jogosított egyének is leszavaztak volna, teljesen figyelmen kívül hagyandó, mert az mivel sem igazoltatott. Végül mellőzendő volt az Ovezin Sztevánál szemben felhozott panasz is, mert nevezett az iratok között elfekvő és közjegyzőileg hitelesített levele szerint irni tud.*

Mindezekre való tekintettel, miután a felelbezők által felsorolt sérelmi érvek a választás megsemmisítésére törvényes alapon okul nem szolgálhatnak, a vizsgálat elrendelése mellőzendő s a kérdéses választás hatályban fenntartandó volt.“

Persze a Bácsmezei Függetlenségtől a következetesség felleveése egy mungó bíráló választmányról magas követelmény volna. Most módjában áll tovább elmélkedni arról, ki a Bodóné.

Uj királyi tanácsos. Tury Máttyás bajai ügyvédet, Baja város tb. ügyészét és az ottani munkapárt társelnökét királyi tanácsossá nevezte ki a király a köztéren szerzett érdemei elismeréséül.

A főispán és a zentaiak erdővásárlása. Zentáról jelentik: A mult héten Vojnits István főispánnál járt zentai deputáció örömmel érezte, hogy a főispán ezuttal is városunk rendkívül odaadó barátjának és jóakarójának mutatkozott. Az ügy az erdőcsere volt. S főispán kijelentette, hogy ő már a polgármester többszöri sürgetése után teljesen magáévá tette az ügyet, mely végre is az ő erélyes közbelépésére most már a földmivélsügyi minisztériumból várja a döntést. Elhírt véve Szárich polgármester a városi mérnök kíséretében azonnal Budapestre utazott, hol Bartók államtitkártól ígéretet kapott, hogy ő maga fog a legrövidebb idő alatt az ügyben javunkra intézkedni. Az elintézés módja pedig az lesz, hogy a város egy megfelelő nagyságu erdőt fog nemzetiségi vidéken vásárolni.

A karmeliták templomában f. hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a növendékpapság szeretett főnökének névünnepe alkalmával ünnepélyes istentisztelet tart, melyen a következő énekszámok adának elő: Kezdetre: Kyrie — Schiffels. Gradualára: O gloriosa — Schmahholz. Credóra: Adoro Te — Bihar. Offertoriumra: Ave verum — Richar. Sanctusra: Sanctus — Boegner. Agnus Deire: Agnus Dei — P. Kaszás Rajmund. Kimenőre: Jó atyánkért — Zsasskovszky. — Délután ünnepélyes litánia. Előadásra kerül: Litánia Jézus nevérol — Staab Leonard. (Férfikar.) Ave Regina — Braun. (Férfikar.) Genitori — Haydn. P. Kaszás Rajmund. (Férfikar.)

Ünnepelt bajai ügyvéd. A városi ügyvédi kar egyik legkiválóbb képzettségű tagja, Lemberger Ármín dr. bajai ügyvéd huszonöt éve működik az ügyvédi pályán. Negyedszázados munkássága valóssággal összeforrott Baja közéletével és ez a körülmény emlékezésre készítette ügyvédtársait. Diszlakoma keretében ünnepelték Lemberger Ármín doktort, kit Rajk Aladár ügyvéd köszöntött beszéddel. A jubiláns ügyvéd alapítója és tíz éven át főszerkesztője volt a Bajai Hirlapnak, németre fordította Arany „Toldi“-ját és éveken át szervező lelke volt a bajai szabadelvűpártnak.

Elmarad a sorozás. A honvédelmi miniszter leiratot intézett a város közönségéhez, melyben közli, hogy az idén márciusban nem tartják meg a rendes sorozásokat, hanem bizonytalan időre elhalasztották.

A polgármester hirdetménye a tőkekamatadó ügyében.

Hauke Imre polgármester a következő hirdetést küldötte be: A pénzügyigazgatóság 15853/1912. II. számú átirata folytán értesítjük a közönséget, hogy az 1912. évi tőkekamatadó az eddigi gyakorlattól eltérőleg nem a helyszínen a felek beidézésével szóbeli tárgyalás útján, hanem az igazgatóság mellé rendelt számvétség által fog kivettetni, amiért is felhívjuk az adóköteles feleket, hogy a kivetéshez szükséges adatokat (bekebelezési, törlési, kiutaló, sorrendi végzéseket) idejekorán a pénzügyi számvétséghez szolgáltatassák be.

A pápa és a dekoltázs. Nem nagy örömmel lesz a katolikus papoknak, — de az előkelő társaságoknak sem a pápa legújabb kiadott rendeletében. A legújabb pápai rendelet kissé pikáns ízű és drákói szigorral megtiltja az egész katolikus papságnak, hogy olyan estélyen vegyenek részt, amelyen a nők kivágott ruhában jelennek meg. A pápai rendelet bizonyára méltó elkeseredést szül úgy a katolikus papság körében, mint az előkelő társaságokban, mert nem igen képzelhető, hogy a szép asszonyok letegyenek arról a nagyon kedves szokásról, hogy estélyeken, bálakon dekoltált ruhában jelenjenek meg.

Tíz heti esti tanfolyam. A Zomborban fennálló női ipariskolában folyó évi március 1-én egy 10 heti szabászati tanfolyam kezdődik, melyen a résztvevők a divatos női felsőruha szabás rajzolást elsajátíthatják. Iratkozni lehet mindennap d. u. 2—4-ig az iskola helyiségében (Deák Ferenc-köru 22. Husvéth-féle ház). Beíratási díj 3 korona, tandíj semmi. A tanítás ideje este 6—8 óráig terjed.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzi tára a folyó hó 18-án (vasárnap) délután 2—4-ig díjtalanul megtekinthető.

Mit határozott a bácsföldvári képviselőtestület? Bácsföldváron folyó hó 8-án közgyűlés volt, mely a következő fontosabb határozatokat hozta: Az orvosok lakbérét 700 koronában állapították meg. Dr. Balassa Béla községi orvos lemondását tudomásul vették. — A községi alkalmazottnak baleset elleni biztosítását a község rendezi. — A törvényhatósági ut kiépítését megsürgetik. — Járják építésének bejelentését elfogadták. — A Marinkov-féle alapítvány 1910. és 1911. évi zárszámadásának bejelentése tudomásul vétetett. — Bikák vásárlását elhatározták.

Agyonütötte a játszópajtását. Szentfűlőpről jelentik: Müller Katalin tizenegy éves kislányt Simonits György óbecsei kislíu játék közben megdobta kövel. A kislány rövid félóra alatt meghalt.

Vasutas-palota Szabadkán. Szabadka város a színház mellett 300.000 korona költséggel hatalmas bérpalotát épített a vasuti tisztviselők részére. Az új palotában a szabadkai üzletvezetőség tisztviselői kapnak méltányos áron modern berendezésű lakásokat.

Halálozás. Deutsch Simon, a Martonosi Gőzmalom vezetője, veje lakásán szívinfarkus következtében meghalt. Az elhunytban Fischer Aladár igazgató apósát gyászolja. Az elhunytat nagy részvét mellett temették.

Az újvidéki Dunahíd. Beke József, a kereskedelmi minisztérium műszaki főtanácsosa az újvidéki—péterváradai állandó dunai híd előadója Újvidékre érkezett. A műszaki főtanácsos helyszíni szemlét tartott, a híd építéséhez dezinált területet megtekintette a városi hatósággal, továbbá a pétervárad katonai műszaki közegekkel együttesen helyszíni szemlét tartott, a még függő kérdéseket az illetékes tényezőkkel tisztázta és ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kereskedelmi miniszter döntése már csakhamar beérkezik és az állandó dunai híd építése rövid időn belül megkezdhető.

Csaló sablon-ügynök. Hirt adtunk már arról, hogy Pollak Emil bajmoki tönkrement kereskedőt körözik amiatt, mert egyes nagykereskedőknél árukat rendelt s azokat nyomban tovább eladta. Most Pollak Emil ellen, akinek holletét még ma sem tudják, újabb feljelentés érkezett. Az első bácskai sablongyár, bajai cég jelentette föl csalás miatt. A bajai gyár szobafestőknek készít mintalapokat s ezek eladásával bizta meg Pollakot, úgy, hogy ennek a szerzett megrendelésekből bizonyos százalék járt. Pollak utra is kelt s január 28-án igen sok megrendeléssel jelentkezett Baján. A gyár 150 korona jutalékot fizetett ki Polláknak. Amikor a megrendelt árukat kezdték leszállítani, rájöttek, hogy a Pollak által gyűjtött megrendelések egytől egyig hamisak, az áru visszaküldött. A bajai gyárnak ezáltal külön 100 korona van, s most ő is körözött Pollak Emilt.

A cservenkai cukorgyár r.-t. megalakulása.

Budapestről jelentik: A cservenkai cukorgyár r. t. szombaton délután tartotta Budapesten az angol-osztrák bank helyiségében alakuló közgyűlést. A cukorgyár ötmillió alaptőkével alakult meg s elnökül báró Schossberger Rezső selypi cukorgyár tulajdonosát választották meg. A cservenkai cukorgyár építkezéséhez még a tavasszal hozzáfognak. A napokban két mérnökszakértő utazik Cservenkára, hogy megállapítsák, vajjon a gyárat a kulai, avagy sziváci határban építsék-e fel. A cservenkai állomást a cukorgyárra való tekintettel kibővítik. Felügyelő bizottsági taggá választották Borovszki cservenkai jegyzőt, pénztárnokká pedig Csaszky Lajost. A gyár egyelőre csak nyers cukrot fog gyártani, míg a finomítást a selypi cukorgyár végzi.

Magyarkanizsai hírek. A magyarkanizsai szállási iskolákban január közepétől próbaképen egyhuzamban való tanítást vezettek be. — A kanizsai szállási iskolák növendékei között annyira dühöng a kanyaró betegség, hogy némely osztálynak kétharmadrésze betegen fekszik. Az iskolákat a hatóság bezáratta — bizonytalan időre.

A bajai zárda tolvaja. A múlt év november hó 19-én a bajai franciskánus zárda főnöke néhány napra hivatalos ügyben Rémben utazott. Egy napig időzött ott s távozléte idejére a lakása kulcsát Klanom Henrik fráterre bizta, aki viszont Burányi Gyula fráternek adta át azokat. Pár nap mulva, amikor a zárdafőnök a pénzeszekrénybe nyúlt, észrevette, hogy abból 480 korona hiányzik. Jelentést tett erről a bajai csendőrségnek. Minderről annak idején hirt adott már a „Bácska” s megirtuk azt is, hogy az ügyesség azon az alapon szüntette be a nyomozást, mert megállapítható volt, hogy a betöréses lopást csak zárdabeli ember követhette el. Mikor már a lopás folytán felízgatott kedélyek lecsillapultak — a múlt hó 29-én Burányi Gyula fráter a rendből való sürgős elbocsátását kérte. Pesti főnök azonnal felmentette őt, de 30-án, amikor Burányi távozni készült, átkutatta a volt szerzetes ruháit s talált a cók-mókban 11 koronát. Minthogy Burányi sehonnán nem kapott a postán pénzt, a zárdát pedig sohasem hagyta el, az elrejtett 11 korona meglehetősen pozitívással felé terelte a gyanút. Február 1-én a már eltávozott Burányi címére levél érkezett. A levelet a zárdafőnök felbontatta. Palkovics György nagykanizsai lakos írta a levelet s ebben hálalkodik, mert Burányi imakönyveket, ezüst olvasót, szent Antal szobrot, érmekeket, keresztet küldött az ő vallásos áhitatának fokozására. Megállapították, hogy a szerzetes mindezeket a zárdából lopta. Burányi közben a fővárosban kóborolt, de még mielőtt a rendőrség kinyomozta volna holletét, jelentkezett a szent Ferenciek főnökénél, aki előtt beismerte a lopást s az ellopott 480 koronából 410 koronát visszaadott. A szentéletű Palkovics György pedig önként visszaadta a neki küldött lopott ajándékot. Így valószínűleg visszavonják Burányi ellen a feljelentést s a tolvaj páter megszabadul a büntetéstől.

Amerikai hirdetéssarak. Hogy Amerikában a hirdetések nem csupán lap-tölteléknek tekintik, hanem azok révén az ottani újságok tekintélyes jövedelemre tesznek szert, ezt élénken igazolják az alábbi adatok, melyeket egy német szaklap nyomán közlünk. Legmagasabb, vagyis 24000 márka évi jövedelmet ért el egy-egy hirdetésoldalért a New-Yorkban megjelenő „Ladies Home Journal”; utána következik a szintén newyorki „Saturday Evening Magazine” 14000 márka oldalankénti átlagos évi jövedelemmel; továbbá a „Delineator”, 14800 márka bevétellel; míg a „The Woman's Home Companion” című lapnak a 399 hirdetésoldal egyenkénti kerékszám 11660 márkát jövedelmezett a legutóbbi üzleti évben.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő: üzletét személyes vezetése mellett március 10-től 30-ig ZOMBORBA, Refle Évi divatüzletébe helyezi át. Az ezen idő alatt rendelt fűzők kipróbálva, ott helyben átvehetők. — Előleges bejelentéseket szíveségből: **Refle Évi és Hirth János** ur üzletében vesznek fel.

Készít a legmodernebb francia és amerikai módszer szerint: reform, hátegyenesítő, has- és gyomor-fűzőket. 50—31

Zombori farsangi naptár.

Február 17-én. A magyar Olvasókör theaestélye saját helyiségeiben.

Február 18-án. A szociáldemokrata kör álarcos bálja a Pokol vendéglőben.

Február 20-án. A kaszinóegyesületi dalárda farsangi dalestélye a polgári kaszinó összes helyiségeiben a következő műsorral:

1. Brixner: Nevetődal. Férfikar. 2. Böhme: Bözsike táncleckeje. Előadják: Wolff Ellyke és Prohászka Aladár. 3. Kuntze: Jó tanács fiatal házásoknak. Éneklő Bozsánky János. 4. Dalkeringő. Vegyeskar. 5. Latabár. Kórta. Előadja Krump Ferenc. 6. Fürnschus: Sziámi hármás. Éneklő Butkovits Antal, Kacsvinszky Pál és Karsay István. 7. Piccolini vagy klarinét hangverseny akadályokkal. Furca jelenet egy magános hang és férfikarra. Szerzette Genée, fordította Kozma László ur. Előadja Jánosy Károly. A zongorakiséretet Kacsvinszky Pál, Marschall Béla és Tomcsányi Aladár látják el.

Március 7-én. A zombori Troubadourok által a szabadkai Filharmóniai Társaság közreműködésével rendezendő hangverseny a kaszinó egyesület helyiségeiben.

A zombori jótékony magyar nőegylet theaestélye.

A zombori jótékony magyar nőegylet folyó hó 4-én rendezett 5 órai theája oly fényesen sikerült, hogy eddig ily látogatott theaestély rendezésével a nőegylet nem dicsekedhetett.

Részt vett a theán a zombori közönség színe-java és támogatták annak sikerét vidéki vendégek is.

Ezekből ítélve fényesen kezdte meg a nőegylet 40 éves fennállásának jubileumi esztendejét. Az erkölcsi siker meghozta az anyagi sikert is, a mi az alábbiakból kitünik.

A felülfizetők névsora a következő:

Dr. Késmárky Béla és neje, Szabó Lászlóné 20—20 korona, báró Rajachich Vládó és neje 16 kor., Vojnits István 12 kor., dr. Danninger Ádámné, Fodor Mihály, Horvátovits Sztipóné, Konyovits Antalné, dr. Szimonovits Radivojné, Wundszám Sándor 10—10 kor., dr. Heller Árminné (Órszállás), Raisz Lajos, Tárcazy Dezső 8—8 kor., dr. Deák Béla, Hauke Imre, Rittinger Antalné, Scultéty Ferenc, Schlieszer Sándor 6—6 kor.,

dr. Konyovits Dávidné, dr. Spitzer Mórné, Sztrilich Zsigmondné, Steviteczky Aladárné, Trischler Gyuláné 5—5 kor., Deák Andorné, dr. Jovánovits József, dr. Margalits Edéné 4—4 kor., dr. Bruck Árminné, dr. Bruck Jenő, Egy jószívű adakozó, Gerő Márton, Krizmanits Imre, Sztrilich Fratriesevits Mária, özv. Uhlarik Jánosné 3—3 kor., dr. Fratriesevits-Ast Vince, dr. Bruck Jenőné, Hoffmann Károly, Kohut Henrikné, Körmendy Imre, dr. Mikosevits Antal, dr. Pastrovits Iván, dr. Scheer Árminné, Vukicsevits Katinka, Vukicsevits Boskóné 2—2 kor., N. N. és N. N. 1—1 koronát.

A nőegyleti tagok az előzetes költségekhez 1—1 koronával járultak, mely alkalommal felülfizettek: Szemző Istvánné 9 kor., dr. Alföldy Gedeonné, Fernbach Péterné 4—4 kor., dr. Gertinger Pálné 3 kor., Falcione Gusztávné 2 kor., dr. Fratriesevits-Ast Vincéné, dr. Donoszlovits Vilmosné, dr. Falcione Nándorné, dr. Gaal Istvánné, Halm Ottóné, Hauke Imréné, dr. Havel Józsefné, Hetteszheimer Henrikné, Incze Gusztávné, dr. Késmárky Béláné, Koczkar Zsigmondné, Kozma Lászlóné, Markowith Lajosné, Michelsz Jánosné, dr. Mikosevits Kanutné, Matzitz Gusztávné, dr. Molnár Károlyné, dr. Pastrovits Ivánné, Popovits Aurélné, Szabó Lászlóné, Szauerborn Károlyné, Szaich Emilné, Szemző Jánosné, dr. Szilágyi Mórné, dr. Spitzer Mórné, Scultéty Ferencné, Sztankovits Györgyné, Sztrilich Zsigáné, Schlieszer Sandorné, Schöffer Józsefné, Scherer Jánosné, dr. Vadas Kálmánné és Vojnits Istvánné 1—1 koronát.

Ez alkalommal köszönetet mond a nőegylet elnöksége a felülfizetőknek, a nőegyleti tagoknak és a nagyközönségnek áldozatkészségük és szíves megjelenésük és támogatásukért, a háziasszonyi tisztet elvállalt nőegyleti tagoknak, valamint a vendégeket kiszolgáló Urleányoknak fáradságtalan buzgalomuk és segítségükért, a terítésnél közreműködő Urhölgyeknek szíves fáradozásukért és az izléses asztali díszítésekért, Goeser Antalnak a terem ingyenes és izléses díszítéséért, a Polgári Kaszinónak asztalok és székek kikölcsönzéseért, Szuppek Gyula és Scherer M. cégeknek az üvegek és edények ingyenes kikölcsönzéseért, végül özv. Vörös Istvánnéknak a küldött citromért és szíves segítségért.

Az összes jövedelem 985 kor., a kiadás 327 korona volt. Tiszta jövedelem 685 korona.

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ február 11-iki száma bő teret szentel a mostani nagy világ-aktualitásoknak: Nagy Frigyes kétszázados évfordulójához Marczali Henrik ír cikket a király magyar huszáraitól, Dickens születésének századik évfordulójáról Schöpllin Aladár ír. Mindkét cikkhez érdekes képek vannak. A többi képek az idei Széchenyi-bál részvevőit, a zsinházak ujdonságait, (Szomor Dezső darabját a Vigszínházban, a Szibériát a Népoperában), a városligeti jégpálya érdekességeit, a zágrábi magyar iparművészeti kiállítást, stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Szép Ernő és Majthényi György versei, Szebenyei

József novellája, Jansen Börge regénye. Egyéb közlemények: aktualis arcképek s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

A diadalmas magyar gólok.

A magyar labdarugók németországi és londoni diadalai még most is élénk beszéd tárgyai, különösen az ifjúság körében mohó érdeklődéssel olvasnak róluk minden közleményt. Sekők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a „Jó Pajtás“ legújabb február 11-iki számában Malaky Mihály, a ferencvárosi labdarugók kapitánya irt érdekes cikket arról, hogy miképp nyerték a magyarok fényes diadalaikat. Ugyane számba verseket irtak Lampérth Géza, Benedek Elek, Feleki Sándor, elbeszélést Szemere György, mesét Baáry Elemér, Dörmögő Dömötör utazását Budapest körül folytatja Sebők Zsigmond, pompás regényét a török világból Rákosi Viktor. Keményffy Jenő kedves képet rajzolt. A kis diákok levelei rovat, Zsiga bácsi képes mókája. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás“ előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

SCHÖN ADOLF

könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra.

LXXVIII. SZÁMU KIMUTATÁS.

Áthozat 17508.25 K

695 *Boromisza János* ügyvéd Zenta. gyűjtőívén adakoztak: Boromisza Elemér Budapest 2 kor., Boromisza Ernő Budapest 2 kor., Boromisza János 3 kor., Boromisza Jánosné 3 kor., Boromisza Tibor Nagybánya 2 kor., Gugi Alajos dr. Budapest 2 kor., Gugi Alajosné Budapest 2 kor., Gugi Margit Budapest 2 kor., Gugi Tibor Budapest 2 kor., összesen 20.— K

696 *Rajchich Károly* Zombor. gyűjtőívén adakozott: Rajchich Károly 1.— K

697. *Schön Adolf* könyvkereskedő cég Zombor. Egyezer darab Rákóczi-levelezőlapért 60.— K

698. *Fernbach Bálint* nagybirtoke Szond, gyűjtőívén adakozott: Fernbach Bálint 1000.— K

699. *Zombori takarékpénztár* gyűjtőívén befolyt: A szoboralap 1911. II. félévi kamatai 167.39 K

Összesen 18756.64 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

.: A magyar királyi államvasutak .:

MENETRENDJE.

Ervényes 1911. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:50, délután 2:45 (gyors), 3:20 (gyors), 8:00, 10:10 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5:10, 7:24 (gyors), 11:36, délután 4:18, este 8:59 és 11:58 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5:00, 10:25, délután 1:42, 6:14 (gyors), 6:57 és éjjel 12:43 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 7:15, 12:20, délután 3:34, 7:31 (gyors), éjjel 2:11 órákor.

Gombosról Zomborba reggel 6:32 (gyors), 10:27, délután 3:20, 7:40, éjjel 12:10 órákor.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 4:10, 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:50 órákor, délután 1:15 és 4:50 órákor.

Ujvidékről Titrre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titrői Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:50 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:20 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, délután 1:38 és 7:10 órákor

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 8:50 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 5:05, 10:36, délután 2:20 és 7:25 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:17, 10:24, délután 4:32 és 7:32 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:46, délután 12:27 és 5:35 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:20, délután 3:30 és 8:30 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20 10:30, (gyors), délután 1:44, 5:35, 6:48 (gyors) és éjjel 1:02 órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors), 10:40, délután 4:29 (gyors), 11:33.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 8:15 és 11:30, délután 3:12, 4:40, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cserevka—Gombosra 4:42 reggel, 2:15, 7:17 délután.

Gombos—Cserevkaról Szabadkára 3:05, 11:03 reggel, 4:08 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:34 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Gombos—Bácsordas—Palánka 5:41, 8:00 reggel, 8:24 délután.

Ujpalánka—Bácsordas—Gombos 4:40 reggel, 12:34, 5:16 délután.

HIRDETÉSEK.**Értesítés.**

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
közönséget, hogy

folyó hó 17-én szombaton

nagy

tombolajáték

az

Elite-kávéházban.

A tombolatárgyak meg-
tekinthetők Schlieszer
Testvérek Kossuth Lajos-
utcai üzlet kirakatában.

Tisztelettel

az „ELITE“-kávéház tulajdonosa.

Közjegyzői segéd,

ki a helyben használatos
három nyelvet beszél s te-
lekkönyvi ügyekben jártas,
azonnal alkalmazást nyer

Zomborban. 3-2

612/kig. 1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Dunagárdony községében lemondás
folytán üresedésbe jött községi szülésznői
állásra pályázatot hirdetek s felhívom
mindazokat, kik ezen állást elnyerni
óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt.
kérvényüket hozzám **f. évi március**
hó 4-én délelőtt 11 óráig annál
is inkább nyujtsák be, mert a később
érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás évi javadalmazása 400
korona készpénz.

Titel, 1912. február 7.

Szemző János,

főszolgabíró.

2-2

Haszonbérbeadás

A bácsborsódi határban az ólegyeni
pusztai részen fekvő Latinovics Laura
urnő tulajdonát képező mintegy **322**
— 1000 □ öles — **hold föld-**
birtok folyó hó 18-án délelőtt
Katymáron a községhezán önkéntes
árverésen a legtöbbet ígérőnek ki fog
adatni.

Szerződési feltételek a katymári és
regőcei községhezán megtudhatók. 4-4

Tűzifa eladás.

Kiss József bácskerteszi lakosnál a
következő tűzifa kapható:

Tölgy hasábfá öle . . .	30 kor.
Szil hasábfá öle . . .	30 "
Tölgy gömbfa öle . . .	25 "
Szilfa	25 "
Puha fűzfa gömbfa . . .	13 "

Ugyanott 173 hektó bor eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

KISS JÓZSEF

Bácskerteszen.

3-2

Eladó ház. !!

A Kules-utcában lévő ujon-
nan épült ház, mely áll 2
utcai szobából, konyhából,
éléskamrából és egy nagy
asztalosműhelyből, **szabad**
!! kézből eladó. !!

Bővebbet a tulajdonosnál:

Varga Kálmán,

műbutorasztalosnál.

3-1

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYASZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE ==

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

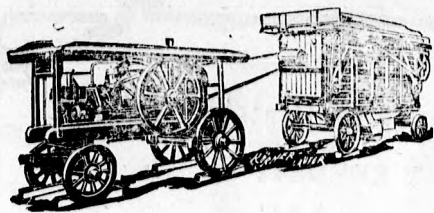
KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

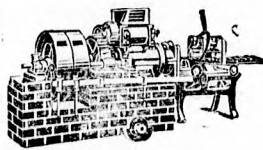
Passaui gépgyár és vasöntöde

szállítja a legjobb **benzinmotoros cséplőkészleteket, gőzcséplőket, stabil benzinmotorokat** jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő

Takács Oszkár
Budapest, VI., Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak, —

Teljes téglagyári berendezések ::

dezeksek ::

Szabász a háznál — kincs a háznál!

HÖLGYEK ÖRÖME!

„REFORM“ szabadalmazott szabásiveim megjelentek. Egy készlet áll 4 ívből, 4 szinben nyomva, **70 cm. széles, 100 cm. hosszú**, minden nagyságban. Bárki **tanulás nélkül** önállóan szabhatja a legelegánsabb ruhákat. **Nélkülözhetetlen minden háznál**, úgy szabók, mint szabónőknél, valamint iskolákban és intézetekben oktatásra.

Szabástani módszer Budapest, Drezda, Prága, Berlinben kitüntetve.

Ára magyar és német **utasítással, 1 kopírozó rádlit, 2 acélkréta, 1 centiméterrel** összesen **6 kor.** 6 készlet vételnél 10%, 12 készletnél 15% engedmény.

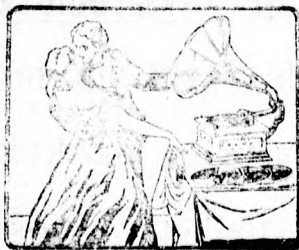
Szabásminták 80 fillér bélyeg ellenében :: vidékre portmentesen küldetnek. ::

— **Árjegyzék ingyen** —

A legújabb divattalapok 60—120—250 fillérig tetemesen leszállított árban, t. i. 25%-al olcsóbban mint bárhol kapható.

Mehr Sámuel okl. úri és női szabász szabászati intézete
BUDAPEST, VII., Nagydíófa-utca 29/v.

Vizsontelárusítók mindenhol kerestetnek!

INGYEN

kap egy pompás hangverseny-beszélőgépet, ha 10 lemezt vásárol 20 forintért, de csakis *—21

WAGNER a „Hangszerkirály“-nál

Budapest, József-körút 15. szám.

Okvetlen kérjen lemezjegyzéket. Javító műhely. — Előnyös lemezcsere!

Rumot és likőröket

ha pompás minőségben és olcsón **otthon** akar készíteni, kérjen ingyen utasítást és árjegyzéket kivonatainkról. Finom **teát** is küldünk bárhová. Cim:

SIRIUS LABORATORIUM
Balassagyarmat. *—14

Kincset ér

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

mivel nemcsak **hashajtó**, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakaacsabb **gyomorhajtó** is segít.

Csomagja (kb. 10—12-szeri használatra) gyógytárakban **50 fillér.**

Készítő: **Tordy Gy.** okl. gyógyszerész Budapest, Üllői-ut 89. *—5

289/1912. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1911. évi 38869. számú végzése következtében dr. Gál Rezső zombori ügyvéd által képviselt Faludi s t. budapesti cég javára 1580 kor. s járulékaik erejéig 1911. évi október hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1911. évi V. 1595/6. sz. végzése folytán 1580 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi június 22 és 25 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 221 kor. 54 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József-körút 25. leendő eszközlésére 1912. évi február hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi február hó 5-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület székházában — Rákóczy-ut — a II. ik 4 szobás vízvezetékkel és villanyos lámpákkal felszerelt **emeleti lakás** kiköltözés folytán **május 1-ére kiadó.** — Bővebbet az egyesületben. 4—2

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságától.

8995. szám.

kbiz. 1911.

Hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi május hó 17-én 32035—I. A. 1911. sz. alatt kelt rendeletével a **gombos-vajszkai ármen-**

tesítő és belvizlevezető társulat által előterjesztett kérelem folytán az említett társulat által Bácsordas község határában árvédelmi célokra igénybe vett s a két példányban bemutatott kisajátítási tervben és összeírásban tüzetesen körülírt területekre nézve a törvényes kisajátítási eljárást az 1881. XLI. t. c. 32. §. értelmében elrendelte és felhívta a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárásnak az idézett t. c. 33—40. §§. értelmében tartsa meg.

A kisajátítandó területek Menráth Jánosné szül. Kobetits Anna, Kobetits József, Folk Mátyásné szül. Kobetits Mária, Pécs Lászlóné szül. Kobetits Katalin, Resch Józsefné szül. Kobetits Rozina, Kobetits János, Schmiederer Mátyásné szül. Kobetits Teréz, kisk. Kobetits Károly, Kattl Péter, Kattl Teréz férj. Gillmann Mártonné, Braunstein János (nős Hajer Mariával), Butsch Jakab, Butsch János, Weimann Sándorné szül. Butsch Anna, Zwing Boldizsárné sz. Butsch Apollónia, Gutther Józsefné szül. Butsch Katalin, Konrád Jánosné szül. Wagner Verona, kiskoru Baumann Katalin, Weber Mihály (nős Müller Katalinnal), Zäpf József (nős Szikinger Magdolnával), Zäpf Józsefné Szikinger Magdolna, özv. Konrád Györgyné szül. Szikinger Teréz, Ganss Péterné szül. Hungasch Anna, Auer Konrád (nős Baumann Magdolnával), Keller Ádámné szül. Konrád Teréz, Konrád Jakab (nős Jäger Erzsébettel), Konrád Fidél (nős Jäger Teréziával), Schösser János, Hack Józsefné szül. Schuber Magdolna, kisk. Auer Teréz és Magdolna, Baumgartner Györgyné szül. Teringer Anna, Hauser Ferenc (nős Ossti Juliával), Ritter Simon (nős Konrád Magdolnával), Kuntner József (nős Konrád Reginával), Kuntner János (nős Nettinger Juliával), Matheiss Józsefné szül. Fáth Teréz, Rumbach Mihály, dr. Hoffbauer Mihály, Willmann Mátyás, Hungasch Genovéva, kiskoru Szigfried Anna, kisk. Szigfried Mihály, Sebestyén és György, Konrád Józsefné szül. Konrád Margit, Butsch Istvánné szül. Birli Erzsébet, Grünbaum Péterné szül. Birli Magdolna, Rechner Jakab és neje szül. Bertrán Katalin, Milli Tamás (nős Brandt Katalinnal), Eitele József (nős Butsch Magdolnával), Hutherer József (nős Baumann Annával), Birli Ádám (nős Francz Erzsébettel), Weimann Ádámné szül. Francz Teréz, Rechner Józsefné szül. Francz Katalin, Schneidemann Mártonné szül. Francz Éva, Auer Antal (nős Dubacsck Juliával), Lang József (nős Stein Terézszel), kisk. Baumann Katalin, Eitele Gergelyné szül. Auer Anna, Auer Ferenc (nős Zäpf Teréziával), Halter Jánosné szül. Auer Magdolna és Auer Antal (nős Butsch Katalinnal) bacsordasi lakosok tulajdonát képező és a kisajátítási összeírásban megjelölt bacsordasi határban fekvő földterületek.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. XLI. t. c. rendelkezései értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Bácsordas község házában tanácstermében **1912. évi március hó 9. napján délelőtt 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelték oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vonatkozó kisajátítási terv és egyéni összeírás Bácsordas község házában a hivatalos órák alatt 1912. évi február hó 23-tól 1912. évi március hó 8. napjáig bezárólag terjedő 15 napon át közszemlére kitétetik és hogy a tárgyalásnál jogukban áll a tulajdonosoknak a kisajátítási terv ellen és minden telegkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásaikat jegyzőkönyvbe vétetni.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincsen.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelenik meg.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának 1912. évi január hó 13. napján tartott üléséből.

VOJNITS ISTVÁN,

főispán,

mint a közigazgatási bizottság elnöke

286. szám. 1912.

Arverési hirdelmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1912. évi 319. számú végzése következtében dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd által képviselt Steinitz R és fia szabadkai cég javára 460 korona 24 fillér s járulékaik erejéig 1912. évi január hó 23 án foganatósított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1050 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ruha és szövet nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás bíróság 1912. évi V. 48/2 sz. végzése folytán 460 kor. 24 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi november hó 18 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 76 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Tretort utca leendő eszközlésére 1912. évi február hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Zombor, 1912. évi február hó 10 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó ház.

A Schweidel József és Apolló-utca keresztezésénél levő sarokház a hozzávaló mellékhelyiségekkel **azonnal kiadó.** Bővebbet a házban.

A 20-ik század legelőkeltebb varrógépe

„ „ **AZ EREDETI** „ „

Pfaff „41“ és „52“ varrógép,

amely kemény, kovácsolt acélszerkezetű, könnyű és teljesen zajtalan járása.

Az összes Pfaff-állvány golyós csapágyakkal ellátva.

Az eredeti **Pfaff varrógépek** kiváló jóságát igazolja az is, hogy eladásukhoz nem kell egész ügynöksereget mozgósítani, mint más varrógépek eladásához.

A t. vevőközönséget kérem, sziveskedjenek raktáromat személyesen felkeresni és a gépek kiállításáról, valamint minőségéről meggyőződni, mert ügynököket nem alkalmazok.

20 -19

EGYEDÜLI RAKTÁR: TURY JÁNOS ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZ.

Mindenféle varrógépjavítás szavatosság mellett eszközöltetik.

ÓRÁK ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS MUÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED, Dugonics tér 11/R.
Számítalan elismeréssel. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Tokaji gyógyszer

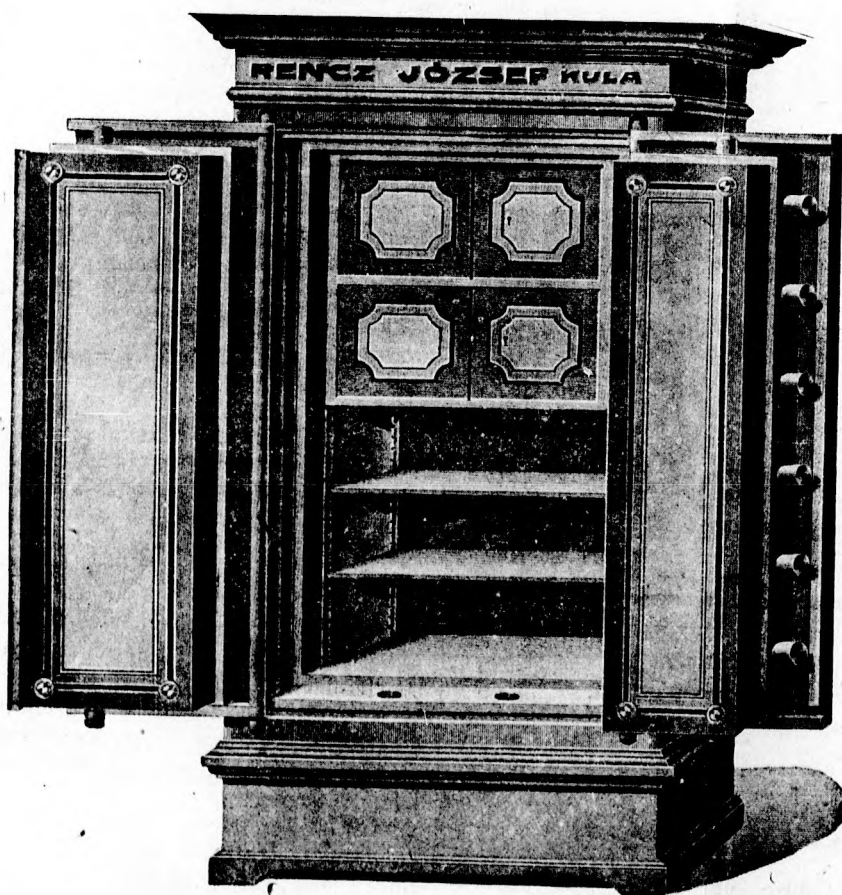
kitűnő gyógyszer **vérszegényeknek és lábbadozóknak.**

4 félliteres postacsomag franco
= szállítással 10 korona =

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosoknál **Tálya** (Tokaj-Hegyalja).

*-11

Rencz József

: **vasrács és pénzszekrénygyára** :

K U L A (Bácsmegeye)

Telefonszám 7. ————— Telefonszám 7.

Készít lépcső-, erkély- és folyosó-
rácsozatokat, sir- és sirbolt-sze-
gélyeket, vasablakokat stb. min-
den e szakmába vágó munkákat
a legszebb kivitelben.

**Készletben teljes takarékpénz-
tári berendezések. !!**

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!